

KARTA MODUŁU		
Nazwa modułu: Prawo karne wykonawcze		Nakład pracy: Liczba punktów ECTS: 9 Liczba godzin pracy: 225
Kierunek studiów: prawo	Poziom studiów: jednolite studia magisterskie	Język wykładowy: polski

Składowe modułu
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo penitencjarne i wykonywania kar kryminalnych – wykład 30 godz. 2. Środki zabezpieczające i izolacja postpenalna (KOZZD) – konwersatorium 20 godz. 3. Międzynarodowe standardy dotyczące osób pozbawionych wolności – konwersatorium 25 godz. 4. Zajęcia kliniczne – warsztaty 15 godz.

Miejsce modułu w programie studiów
<p>Moduł prawo karne wykonawcze pozwoli studentom zapoznać się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przepisami kodeksu karnego wykonawczego i wydanych na jego podstawie aktów wykonawczych – w ramach wykładu; - szczegółowo z przepisami i praktyką wykonywania w Polsce Środków zabezpieczających (zwłaszcza w zakładach psychiatrycznych), jak również izolacji postpenalnej w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie (KOZZD). Konwersatorium pozwoli studentom zgłębić te dwa zagadnienia, których dotyczą regulacje prawne m.in. kodeksu karnego, kodeksu karnego wykonawczego oraz ustawy z 22.11.2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób – w ramach konwersatorium; - z orzecnictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu odnoszącym się do osób pozbawionych wolności, zaleceniami międzynarodowymi Rady Europy i Organizacji Narodów Zjednoczonych typu soft law, instytucjami wizytującymi różnego rodzaju miejsca izolacji celem ochrony osób pozbawionych wolności przed torturami oraz niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem – w ramach konwersatorium; - z praktycznymi przykładami skarg i problemów z jakimi osoby pozbawione wolności wracają się do adwokatów/radców prawnych, instytucji ochrony praw człowieka – w ramach warsztatów.

Efekty kształcenia

Kod kierunkowego efektu kształcenia się	Przedmiotowe efekty kształcenia się	Weryfikacja efektów kształcenia się
K2P_W02	ma rozszerzoną wiedzę o relacjach nauk prawnych do innych nauk, w szczególności do nauk społecznych, humanistycznych i przyrodniczych oraz znaczeniu nauki o systemach norm prawnych w odniesieniu do nauk o innych systemach normatywnych	Metoda 1
K2P_W03	ma rozszerzoną wiedzę o typowych instytucjach i stosunkach prawnych oraz zna ich specyfikę w zakresie każdej z gałęzi prawa	
K2P_W05	ma pogłębioną wiedzę o relacjach między instytucjami poszczególnych gałęzi praw oraz między instytucjami poszczególnych specjalności w ramach wybranej gałęzi, rozumiejąc istotne między nimi różnice i oddziaływania	
K2P_W05	ma pogłębioną wiedzę o relacjach między instytucjami poszczególnych gałęzi praw oraz między instytucjami poszczególnych specjalności w ramach wybranej gałęzi, rozumiejąc istotne między nimi różnice i oddziaływania	Metoda 2
K2P_W03	ma rozszerzoną wiedzę o typowych instytucjach i stosunkach prawnych oraz zna ich specyfikę w zakresie każdej z gałęzi prawa	
K2P_W03	ma rozszerzoną wiedzę o typowych instytucjach i stosunkach prawnych oraz zna ich specyfikę w zakresie każdej z gałęzi prawa;	Metoda 3
K2P_W06	ma pogłębioną wiedzę o relacjach między organami państwa oraz organami instytucji międzynarodowych oraz o relacjach pomiędzy nimi a osobami fizycznymi oraz podmiotami II i III sektora	
K2P_U03	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu zjawisk społecznych w zakresie tworzenia i funkcjonowania prawa oraz jego zmian, a także potrafi formułować własne opinie na ten temat	Metoda 4
K2P_K01	ma świadomość wymogu ciągłego kształcenia się osób wykonujących zawód prawnika i związanej z wymogiem tym odpowiedzialności- rozumie konieczność śledzenia zmian uregulowań prawnych, orzecznictwa i prac doktryny prawa	
K2P_U10	posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnych problemów prawnych i podejmowania rozstrzygnięć w tym zakresie oraz ich wdrażania	

Opis i treści programowe

Prawo penitencjarne i wykonywania kar kryminalnych

Opis:

Celem zajęć jest przyswojenie przez studentów podstawowych wiadomości z zakresu prawa penitencjarnego. Przedstawienie linii rozwojowej polskiego prawa karnego wykonawczego, jego źródeł, podstawowych zasad, organów postępowania wykonawczego i ich właściwości. W trakcie zajęć studenci zapoznają się z podstawowymi instytucjami prawa karnego wykonawczego, zdobędą umiejętność posługiwania się kodeksem karnym wykonawczym, uzyskają podstawową wiedzę w zakresie funkcjonowania organów postępowania wykonawczego oraz zasad odbywania kary pozbawienia wolności i wykonywania tymczasowego aresztowania. Zdobędą wiedzę na temat różnych typów zakładów karnych, praw i obowiązków skazanych, regulacji odnoszących się do osób tymczasowo aresztowanych.

Treści:

Część I

- Prawo karne wykonawcze i jego miejsce w systemie prawa.
- Źródła prawa karnego wykonawczego.

Część II

- Podstawowe zasady prawa karnego wykonawczego.
- Organy postępowania wykonawczego i ich właściwość.
- Sytuacja prawna skazanego w postępowaniu wykonawczym.
- Sądowa kontrola decyzji organów postępowania wykonawczego.

Część III

- Nadzór penitencjarny.
- Instytucje i osoby wizytujące jednostki penitencjarne
- Prawo do obrony.

Część IV

- Rola kuratora sądowego.
- System dozoru elektronicznego.

Część V

- Wykonywanie kary grzywny.
- Wykonywanie kary ograniczenia wolności.
- Wykonywanie środków probacyjnych.

Część VI

- Wykonywanie kary pozbawienia wolności

Część VII

- Prawa i obowiązki skazanego.
- Różnice pomiędzy poszczególnymi typami zakładów karnych.

Część VIII

- Wykonywanie tymczasowego aresztowania.

Środki zabezpieczające i izolacja postpenalna (KOZZD)

Opis:

Celem zajęć jest zrozumienie istoty i poznanie regulacji prawnych odnoszących się do środków zabezpieczających uregulowanych w kodeksie karnym i kodeksie karnym wykonawczym. Studenci będą mogli przeczytać raport z wizytacji zakładu psychiatrycznego, poznają trzy rodzaje tego izolacyjnego środka zabezpieczającego. Poznają rolę Komisji do spraw środków zabezpieczających i aktualne problemy praktyczne związane z wykonywaniem środków zabezpieczających.

Ponadto, szczegółowo zostanie omówiona ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób. Na jej podstawie jest w Polsce wykonywana izolacja postpenalna w ramach pozbawienia wolności w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym. Studenci uzyskają wiedzę o aktualnych zasadach związanych z funkcjonowaniem tego podmiotu leczniczego, przeznaczonego do terapii osób z zaburzeniami psychicznymi w postaci zaburzeń preferencji seksualnych, zaburzeń osobowości bądź upośledzenia umysłowego. Całość zostanie zestawiona z zasadami funkcjonowania izolacji postpenalnej w Niemczech i Holandii.

Treści:

- Ustawa z 22.11.2013 r. – istota, przyczyny uchwalenia, wyrok TK.
- Przesłanki umieszczenia i zwolnienia z KOZZD. Procedura, problemy. Rola biegłych i sądów cywilnych.
- Stosowanie nadzoru prewencyjnego – istota i problemy praktyczne
- Zasady funkcjonowania KOZZD – problemy, zasady życia pacjentów Ośrodka w Gostyninie. Sprawy kierowane do sądów przez pacjentów KOZZD. Przepisy ustawy, regulaminy wewnętrzne.
- Zestawienie izolacji postpenalnej w Polsce z analogicznymi miejscami w Niemczech i Holandii
- Środki zabezpieczające – katalog i podstawy prawne stosowania
- Omówienie przepisów dotyczących kierowania do zakładów psychiatrycznych oraz stosowania innych środków zabezpieczających
- Praktyczne problemy w stosowaniu środków zabezpieczających. Różnice pomiędzy typami zakładów psychiatrycznych.
- Procedura kierowania pomiędzy poszczególnymi poziomami zabezpieczenia. Zwalnianie z zakładów psychiatrycznych.
- Temporalność ustawy z 22.11.2013 r. a izolacyjne środki zabezpieczające. Różnica pomiędzy KOZZD a zakładami psychiatrycznymi. Perspektywa zmian legislacyjnych i potrzeb w zakresie izolowania od społeczeństwa sprawców przestępstw stwarzających zagrożenie

Międzynarodowe standardy dotyczące osób pozbawionych wolności**Opis:**

Studenci zostaną zapoznani z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i TSUE, w zakresie odnoszącym się do praw osób pozbawionych wolności. Ponadto, zostaną omówione rekomendacje Rady Europy i Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące standardów traktowania osób pozbawionych wolności, w szczególności Reguły Nelsona Mandeli i Europejskie Reguły Więzienne. Zwrócona zostanie uwaga na instytucje wizytujące miejsca pozbawienia wolności celem zapobiegania torturom oraz niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu osób pozbawionych wolności.

Treści:

- Standardy praw więźniów na podstawie Konstytucji oraz umów międzynarodowych. Miejsce umów międzynarodowych (oraz standardów orzecznich) w systemie polskiego prawa.
- Standardy praw więźniów w świetle prawa UE. Znaczenie orzeczeń TSUE dotyczących Europejskiego Nakazu Aresztowania
- Konwencja ONZ o Zakazie Tortur, znaczenie pracy Komitetu Przeciwko Torturom (CAT) oraz rola Krajowych Mechanizmów Prewencji Tortur (Protokół Fakultatywny do Konwencji ONZ)
- Konwencja Rady Europy o Zapobieganiu Torturom; rola i zadania Komitetu Przeciwdziałania Torturom Rady Europy (CPT); monitoring CPT
- Znaczenie reguł miękkiego prawa (soft law) dla kształtowania standardów – Reguły Nelsona Mandeli oraz Europejskie Reguły Więzienne
- Godność człowieka, humanitarne traktowanie, rozumienie pojęć tortur, niehumanitarnego i poniżającego traktowania; pojęcie „miejsc pozbawienia wolności”
- Prawna ochrona życia a funkcjonowanie więzień; obowiązki państwa w przypadku śmierci osoby pozbawionej wolności
- Prawo do ochrony zdrowia w miejscach pozbawienia wolności
- Codzienne funkcjonowanie więzień a prawa więźniów w świetle standardów międzynarodowych (np. kontrole osobiste, prawo do „światła dziennego”, higiena osobista, wyżywienie)
- Prawo do poszanowania życia prywatnego a prawa więźniów
- Wolności i prawa o charakterze politycznym a prawa więźniów
- „Prawo do nadziei” – prawa osób pozbawionych dożywotnio wolności; sytuacja osób osadzonych w ośrodku w Gostyninie w świetle standardów międzynarodowych

Zajęcia kliniczne**Opis:**

Zajęcia będą polegały na analizie skarg osób pozbawionych wolności, umiejętności sprecyzowania problemu prawnego, o którym pisze dana osoba i wyszukania regulacji prawnej, która pozwoli na udzielenie odpowiedzi na pismo. W ich trakcie studenci będą mogli zweryfikować swoją wiedzę zdobytą w czasie wykładu i konwersatoriów z modułu i zestawić ją z potrzebą zareagowania na zgłoszony w piśmie problem odnoszący się do praw i obowiązków osób pozbawionych wolności i różnych instytucji prawnych.

Studenci nauczą się napisać wniosek o przerwę w karze oraz warunkowe przedterminowe zwolnienie czy skargę na decyzję organu postępowania wykonawczego.

Treści:

Na wszystkich zajęciach warsztatowych studenci będą mieć dostęp do casów zamieszczonych na classroomie, z tematyki całego modułu prawa karnego wykonawczego. Studenci będą się z nimi zapoznawać na zajęciach i w trakcie zajęć będą one wspólnie omawiane.

Jedynie praca pisemna będzie musiała zostać wykonana samodzielnie. Student otrzyma informację zwrotną od prowadzącego zajęcia na temat prawidłowości bądź błędów w wykonanym zadaniu. Casy, które będą podstawą przygotowania pism, zostaną omówione ze studentami.

Weryfikacja efektów uczenia się

	Forma weryfikacji	Warunek zaliczenia
Metoda 1	Test wiedzy z wykładu	<ul style="list-style-type: none"> • minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 20 • maksymalna liczba punktów do zdobycia: 40
Metoda 2	Test wiedzy z konwersatorium dot. środków zabezpieczających i izolacji postpenalnej	<ul style="list-style-type: none"> • minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 12 • maksymalna liczba punktów do zdobycia: 25
Metoda 3	Test wiedzy z konwersatorium międzynarodowe standardy traktowania osób pozbawionych wolności	<ul style="list-style-type: none"> • minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 12 • maksymalna liczba punktów do zdobycia: 25
Metoda 4	Zaliczenie warsztatów poprzez obecność i opracowanie przez studentów pisemnej reakcji na przedstawiony problem	<ul style="list-style-type: none"> • minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 5 • maksymalna liczba punktów do zdobycia: 10

Ocena końcowa

Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej z modułu jest zdobycie minimalnej liczby punktów określonej dla każdego przedmiotu. Ocena z modułu wystawiana jest na podstawie sumy punktów zgodnie z poniższą skalą i progami:

91 – 100 punktów oznacza 5 (bardzo dobry)

81 – 90 punktów oznacza 4+ (dobry plus)

71 – 80 punktów oznacza 4 (dobry)

61 – 70 punktów oznacza 3+ (dostateczny plus)

51 – 60 punktów oznacza 3 (dostateczny)
poniżej 51 punktów niedostateczny (2), moduł musi być powtórzony.